

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับคณะครูในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action) ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning)

1.1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ทำการศึกษาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2557 ซึ่งดำเนินการในช่วง 1 กรกฎาคม 2557 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2557 โดยโรงเรียนได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยแต่ละโครงการมีผู้รับผิดชอบตลอดจนช่วงเวลาดำเนินการ และงบประมาณสนับสนุน ดังตาราง 6

ตาราง 6 โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	หมายเหตุ
1	การพัฒนาห้องสมุด	ตลอดปี การศึกษา	นางบุษราพร อารมณ	400,000	เงินผ้าป่า
2	การพัฒนาห้อง คอมพิวเตอร์	ตลอดปี การศึกษา	นายสาโรช จงหมั่น	40,000	
3	การพัฒนาห้อง พยาบาล	ตลอดปี การศึกษา	นางสาวสุภาพร ทั่นลี	3,000	
4	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การเกษตร	ตลอดปี การศึกษา	นายอภิสิทธิ์ กิ่งนาคม	20,000	
รวม				463,000	

ผลการวิเคราะห์เอกสารปรากฏดังนี้

นโยบายของโรงเรียนปีการศึกษา 2557 ในการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สรุปผลดังนี้

1. พัฒนาระบบบริหารและการจัดการของโรงเรียนให้สนองตอบต่อการงานที่ปฏิบัติ
2. พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการคิดค้นสร้าง และสรุปข้อความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้
3. จัดหาเครื่องมือ วัสดุ ที่เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์และต่อการพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติงาน
4. พัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดห้องเรียนที่สนองตอบความต้องการในการจัดการเรียนของนักเรียน
5. พัฒนาอาคารสถานที่และจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคารเรียน ภายนอกอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียน ให้เอื้อต่อการใช้ประโยชน์เอื้อต่อการเรียนรู้และเอื้อต่อสุขภาพจิต มีความสวยงาม ร่มรื่น

6. พัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

7. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น พัฒนาห้องเรียน ห้องพิเศษต่างๆ พัฒนาอาคารสถานที่ บริเวณรอบโรงเรียน

การพัฒนาห้องเรียน ห้องพิเศษต่างๆ พัฒนาอาคารสถานที่ บริเวณรอบโรงเรียน

8. จัดสภาพแวดล้อม ให้ปราศจากฝุ่นและควันพิษ สะอาด สะดวกปลอดภัย

ปลอดภัย

1.2 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ

โรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง นายยวงรัตน์ วัลลวย ครูผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนา และการให้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ระหว่างวันที่ 7 – 25 กรกฎาคม 2557 ผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

1.2.1 ด้านสภาพเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

“...โรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ทั้งด้านวิชาการและด้านส่งเสริมวิชาการ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล สนามกีฬา แหล่งเรียนรู้การเกษตร ฯลฯ แต่โดยรวมการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้อย่างขาดประสิทธิภาพ ครูที่รับผิดชอบต้องเอาใจใส่ และตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นในการใช้แหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น...”

(ยวงรัตน์ วัลลวย. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2557)

“...โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่ให้บริการแก่ครู และนักเรียนใน ระดับพอใช้ ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องพยาบาล แหล่งเรียนรู้การเกษตรและควรได้รับการพัฒนาให้ความพร้อมมากกว่า นี้...”

(มนต์ศักดิ์ ยาสาไชย. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีอยู่ใช้การไม่ได้ ขาดการพัฒนา ห้องคอมพิวเตอร์ มีคอมพิวเตอร์ไม่ครบกับจำนวนนักเรียน...”

(สาโรช จงหมั่น. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่ต้องพัฒนามากที่สุดคือ ห้องสมุด เพราะปัจจุบันห้องสมุดไม่เอื้อต่อการจัดการเรียน มีหนังสือไม่เพียงพอและเก่าทำให้นักเรียนไม่เข้าไปใช้บริการ...”

(บุษราพร อารมณ. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่หลากหลาย แต่ไม่มีการพัฒนาใช้ประโยชน์ และมีอุปกรณ์ที่ไม่ทันสมัยเพียงพอ จึงไม่น่าใช้บริการ...”

(สมหมาย พันเสนา. ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2557)

“...สภาพแหล่งเรียนรู้แต่ละห้องไม่ค่อยสะอาด ขาดการดูแลเอาใจใส่ ทำให้ไม่น่าใช้บริการ...”

(ปริดา บุตรชยา. นักเรียนชั้น ป.5. สัมภาษณ์, 2557)

1.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

“...โรงเรียนมีการกำหนดแผนในการพัฒนาประจำปี แต่ไม่ครอบคลุมทุกแหล่งเรียนรู้ ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง...”

(พชัยพ พรหมจรรย์. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...โรงเรียนไม่มีการนิเทศติดตาม ควรมีการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง มีระบบ...”

(สุภาพร ทันลี. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...ครู ไม่เห็นความสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรสร้างความตระหนักในความจำเป็นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้...”

(ศิริพร แสนศรี. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...มีคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ สำหรับการค้นคว้าหาความรู้ และให้บริการแก่นักเรียน และระบบอินเทอร์เน็ตไม่ดี สม่บ่อย...”

(พรทิพา ศิริมี. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...งบประมาณที่ให้แกห้องต่างๆ ยังไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถปรับปรุง และพัฒนาห้องให้ดีเท่าที่ควร...”

(สกล หลักงาม. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...แต่ละห้องไม่มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่น่าเข้าไปใช้บริการ...”

(ณัฐวุฒิ ลูกคำ. นักเรียนชั้น ป.1. สัมภาษณ์, 2557)

“...หนังสือห้องสมุดมีน้อย เก่า ไม่น่าสนใจ...”

(สุภัทสร ภูคำวงศ์. นักเรียนชั้น ป.1. สัมภาษณ์, 2557)

“...ห้องพยาบาล คับแคบ และไม่ค่อยมียา ...”

(กิตติภณ แสงดี. นักเรียนชั้น ป.2. สัมภาษณ์, 2557)

“...ห้องคอมพิวเตอร์ ไม่สามารถใช้งานได้จริง...”

(ณัฐพร เสนสี. นักเรียนชั้น ป.2. สัมภาษณ์, 2557)

“...แหล่งเรียนรู้การเกษตร ไม่น่าสนใจ...”

(ก้องไกล ระดาติษ. นักเรียนชั้น ป.3. สัมภาษณ์, 2557)

“...ห้องพยาบาล มีพื้นที่แคบ ไม่มียา และอุปกรณ์ในการรักษาการ
พยาบาลเบื้องต้น ...”

(วิภาดา ตาลเจิม. นักเรียนชั้น ป.3. สัมภาษณ์, 2557)

“...ครู ไม่ค่อยใช้แหล่งเรียนรู้ ในการจัดการเรียนรู้...”

(รุ่งนภา พันธุ์รัก. นักเรียนชั้น ป.4. สัมภาษณ์, 2557)

“...แหล่งเรียนรู้การเกษตร ไม่มีอุปกรณ์ในการทำความสะดวก...”

(ลัทวรรณ พรหมแสงใส. นักเรียนชั้น ป.4. สัมภาษณ์, 2557)

“...ครู และนักเรียนที่รับผิดชอบ ไม่ค่อยให้ความสนใจแหล่งเรียนรู้
การเกษตร ทำให้รัก ไม่น่าใช้บริการ...”

(สิทธิพร ชินาคำ. นักเรียนชั้น ป.5. สัมภาษณ์, 2557)

“...คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และระบบ
อินเทอร์เน็ตที่ใช้มีความเร็วต่ำ...”

(จักริน ชมภูพิน. นักเรียนชั้น ป.6. สัมภาษณ์, 2557)

“...ครูไม่เปิดห้องคอมพิวเตอร์ให้ใช้ เพราะครู ไม่มีเวลามากำกับ
ดูแล จะเปิดเฉพาะชั่วโมงที่สอน ทำให้มีเวลาใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาน้อย...”

(สุธาวี แสนคุณ. นักเรียนชั้น ป.6. สัมภาษณ์, 2557)

“...ไม่มีห้องสมุดที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ควรหางบประมาณ
สร้างห้องสมุด โดยแยกออกจากห้องเรียน ...”

(รุณี มุลผา. ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2557)

จากการสัมภาษณ์ สามารถสรุปได้ว่า

1. ด้านสภาพเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

1.1 มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนทั้งด้านวิชาการและด้านส่งเสริม

วิชาการ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล สนามกีฬา แหล่งเรียนรู้
การเกษตร ฯลฯ

1.2 โดยรวมการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ยังขาดประสิทธิภาพครู
ที่รับผิดชอบต้องเอาใจใส่ และตระหนักในความสำคัญและความจำเป็นในการใช้แหล่ง
เรียนรู้

2. ด้านปัญหาเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

2.1 มีการวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแต่ไม่
ครอบคลุม ทั้งระบบการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ขาดการนิเทศติดตามผลอย่างจริงจัง

2.2 การบริหารและจัดการการใช้แหล่งเรียนรู้ยังขาดประสิทธิภาพ
การใช้แหล่งเรียนรู้ไม่เต็มศักยภาพ ใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามความต้องการ

2.3 การให้บริการสำหรับครู และนักเรียนส่วนใหญ่ยังมีน้อย
ขาดความต่อเนื่องสม่ำเสมอ ขาดกิจกรรมที่หลากหลาย

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และนักเรียนยังใช้
ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่น้อย

2.5 นักเรียนยังมีพฤติกรรมในการใช้แหล่งเรียนรู้น้อย

2.6 งบประมาณในการสนับสนุนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ไม่

เพียงพอ

2.7 ครูขาดความรู้และมีภาระงานสอนมากไม่เพียงพอต่อการดูแล
รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้แต่ละแห่ง

1.3 การสอบถามสภาพการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญ
ราษฎร์บำรุง

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 73 คน ประกอบด้วย
ผู้บริหารจำนวน 1 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 36 คน และผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 36 คน
จากการสอบถามเกี่ยวกับผลการศึกษาศภาพแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการศึกษาสภาพการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญ
ราษฎร์บำรุง

ที่	แหล่งเรียนรู้	สภาพการจัดแหล่งเรียนรู้ (N = 73)					
		ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ห้องสมุด	0	0.00	5	6.85	68	93.15
2	ห้องคอมพิวเตอร์	3	4.11	8	10.96	62	84.93
3	ห้องพยาบาล	15	20.55	50	68.49	8	10.96
4	แหล่งเรียนรู้การเกษตร	21	28.77	42	57.53	10	13.70
เฉลี่ยรวม		9.75	13.36	26.25	35.96	37.00	50.68

จากตาราง 7 จากการสอบถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 73 คน เกี่ยวกับสภาพการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง พบว่า ระดับสภาพการจัดแหล่งเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับควรปรับปรุง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า แหล่งเรียนรู้การเกษตร มีสภาพอยู่ในระดับดี ห้องพยาบาล มีสภาพอยู่ในระดับพอใช้ และห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด มีสภาพอยู่ในระดับปรับปรุง

การสอบถามสภาพเกี่ยวกับปัญหาการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จากการสอบถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 1 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 36 คน และผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 36 คน (โดยสอบถามข้อมูลจากบุคลากรในโรงเรียนและบุตรหลาน) รวม 73 คน แสดงดัง ตาราง 8

ตาราง 8 ผลการศึกษาปัญหาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญ
ราษฎร์บำรุง

ที่	รายการ	ระดับสภาพ (N=73)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนตระหนักเห็นคุณค่าและความสำคัญใน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.67	0.53	มาก
2	โรงเรียนมีการตรวจสอบสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ ความต้องการในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.10	0.48	มาก
3	ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมใน การวางแผนกำหนดนโยบายในการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้	3.59	0.50	มาก
4	โรงเรียนมีนโยบาย แผนการดำเนินงาน และ โครงการของโรงเรียนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.79	0.69	มาก
5	โรงเรียนปฏิบัติตามแผน และโครงการพัฒนา แหล่งเรียนรู้	4.51	0.50	มากที่สุด
6	โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.22	0.73	มาก
7	โรงเรียนมีการประเมินผลการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.03	0.82	มาก
8	โรงเรียนนำผลการประเมินไปพัฒนาและ ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้	4.26	0.85	มาก
เฉลี่ยรวม		4.02	0.44	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพ (N=73)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
	ด้านงบประมาณและวัสดุครุภัณฑ์			
1	ห้องสมุด มีจำนวนหนังสือพอเพียง	3.23	0.72	ปานกลาง
2	ห้องคอมพิวเตอร์ มีจำนวนคอมพิวเตอร์เพียงพอและใช้งานได้ดี	2.49	0.65	น้อย
3	ห้องพยาบาลมีความกว้างขวาง เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน มียาเพียงพอเหมาะสม	3.30	0.78	ปานกลาง
4	ห้องเรียน มีเพียงพอ เหมาะสม	3.68	0.47	มาก
5	ห้อง/สถานที่ปฏิบัติงานเกษตรกรรม มีอุปกรณ์เหมาะสมและใช้งานได้ดี	3.59	0.52	มาก
6	งบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีพอเพียง	3.66	0.65	มาก
7	การระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.92	0.57	มาก
	เฉลี่ยรวม	3.41	0.29	ปานกลาง
	ด้านบุคลากรและการให้บริการ			
1	บุคลากรมีเพียงพอตรงตามสายงานที่รับผิดชอบ	3.37	0.51	ปานกลาง
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ	3.26	0.55	ปานกลาง
3	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในงานที่รับผิดชอบ	4.11	0.79	มาก
4	บุคลากรที่รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีเวลาในการให้บริการ	3.45	0.55	ปานกลาง
5	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.48	0.56	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพ (N=73)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
6	บุคลากรมีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ อย่างจริงจังและทั่วถึง	3.42	0.64	ปานกลาง
7	การให้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีระบบ การบริหารจัดการที่เป็นระบบ	3.59	0.86	มาก
เฉลี่ยรวม		3.67	0.30	มาก
ด้านอาคาร สถานที่				
1	สภาพอาคารเรียน สะอาด ปลอดภัย	4.40	0.85	มาก
2	สภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น	4.08	0.88	มาก
3	แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน มีความสะดวก ปลอดภัย เชื่อมต่อการเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้	4.01	0.86	มาก
4	ห้องเรียนสะอาดเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้	4.11	0.77	มาก
5	อาคารเรียน อาคารประกอบ มีสภาพเหมาะสม มั่นคง ปลอดภัย เชื่อมต่อการจัดการเรียนรู้	3.79	0.85	มาก
เฉลี่ยรวม		4.08	0.49	มาก
ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียน จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน				
1	ครูมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนการสอน	4.03	0.37	มาก
2	ครูส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จาก แหล่งเรียนรู้	3.78	0.51	มาก
3	นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้โดยใช้ แหล่งเรียนรู้	4.22	0.65	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับสภาพ (N=73)		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
4	นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนได้ตามความต้องการและทั่วถึง	3.93	0.63	มาก
5	นักเรียนใช้เวลาว่างในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองจากแหล่งเรียนรู้	3.45	0.65	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.88	0.26	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด		3.80	0.29	มาก

จากตาราง 8 สภาพเกี่ยวกับปัญหาการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการบริหารจัดการ มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนปฏิบัติตามแผนและโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่มีระดับสภาพมากที่สุด ส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับมาก

ด้านงบประมาณและวัสดุครุภัณฑ์ มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ การระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ห้องเรียนมีเพียงพอเหมาะสม งบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีเพียงพอ และห้อง/สถานที่ปฏิบัติงานเกษตรกรรม มีอุปกรณ์เหมาะสมและใช้งานได้ ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ห้องพยาบาลมีความกว้างขวาง เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนมียาเพียงพอเหมาะสม และห้องสมุดมีจำนวนหนังสือเพียงพอ และข้อที่อยู่ในระดับน้อย คือ ห้องคอมพิวเตอร์มีจำนวนคอมพิวเตอร์เพียงพอ และใช้งานได้ดี

ด้านบุคลากรและการให้บริการ มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การให้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่เป็นระบบ บุคลากรรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ และโรงเรียน

ส่งเสริมให้บุคลากรเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในงานที่รับผิดชอบ และส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

ด้านอาคารสถานที่ มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ สภาพอาคารเรียน สะอาด ปลอดภัย ห้องเรียนสะอาดเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนสะอาด สวยงาม ร่มรื่น

ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียน จากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน มีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ โดยใช้ แหล่งเรียนรู้ ครูมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนได้ตามความต้องการและทั่วถึง และครูส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ มีเพียงข้อเดียวที่มีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง คือ นักเรียนใช้เวลาว่างในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเองจากแหล่งเรียนรู้

1.4 ประชุมคณะครู โรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2557 เวลา 10.00 – 15.30 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง เพื่อชี้แจงกำหนดแนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีผู้เข้าร่วมประชุม 9 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครู 7 คน และผู้วิจัย 1 คน โดยผู้วิจัยชี้แจงเหตุผลความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดการวิจัยในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน พอสรุปได้ว่า

มีปัญหาและมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้หลายด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2557 โดยปัญหาที่พบคือ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ไม่เหมาะสมขาดการดูแลเอาใจใส่ จากครูผู้สอน มีสภาพไม่น่าเรียน ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ขาดสื่ออุปกรณ์ ขาดระบบการบริหารจัดการและควบคุมดูแลชั้นเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่ดีทำให้สภาพแหล่งเรียนรู้ ส่วนมากมีสภาพไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ที่ประชุมจึงร่วมกันวางแผนปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนดังนี้

1.4.1 แหล่งเรียนรู้ที่ต้องได้รับการพัฒนา คือ

- 1.4.1.1 ห้องสมุด
- 1.4.1.2 ห้องคอมพิวเตอร์
- 1.4.1.3 ห้องพยาบาล
- 1.4.1.4 แหล่งเรียนรู้การเกษตร

1.4.2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพกำหนดกรอบแนวทางในการพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้

- 1.4.2.1 ด้านการบริหารจัดการ
- 1.4.2.2 ด้านงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์
- 1.4.2.3 ด้านบุคลากรและการให้บริการ
- 1.4.2.4 ด้านอาคารสถานที่
- 1.4.2.5 ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนจากแหล่ง

เรียนรู้ในโรงเรียน

1.4.3 วิธีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนคือ ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนร่วมกันแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีวิธีการประกอบด้วย

- 1.4.3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 1.4.3.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.4.3.3 การนิเทศติดตาม

1.4.4 จัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มอบหมายให้ผู้วิจัย จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

1.4.5 จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ในการจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ที่ประชุมได้มอบหมายให้ผู้วิจัยจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2557

1.4.6 เสนอแผนและโครงการต่อผู้บริหารเพื่ออนุมัติ ผู้วิจัยได้นำเสนอแผนปฏิบัติการและโครงการพัฒนาและส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุมัติดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและโครงการ

1.4.7 การหาแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

จากการศึกษาใน ขั้นที่ 1 การวางแผน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้แนวทางในการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งมีผลการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

จากขั้นการวางแผน คือได้ศึกษาสภาพปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ซึ่งได้จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ครูที่รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และจากการสอบถามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลปรากฏว่า โรงเรียนมีการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนยังไม่มีคุณภาพ และยังไม่มีการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ผู้เรียนไม่มีโอกาสใช้อย่างทั่วถึง ผู้วิจัยและคณะผู้ร่วมการวิจัย จึงประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้วางแผนในการดำเนินงาน คือ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผลการดำเนินงานมีดังนี้

2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

เพื่อทราบแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง โดยมีวิทยากรในการให้ความรู้ในครั้งนี้ คือ นายสมหวัง มหาวัง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเปือยทานตะวันพิทยาสรรค์ โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2557 โดยใช้สถานที่ห้องประชุมโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้วิจัย จำนวน 1 คน ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน และผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ได้รับฟังการบรรยายของวิทยากร รายละเอียดของการประชุม ปรากฏ ดังตาราง 9

ตาราง 9 รายละเอียดของการประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2557

เนื้อหา/กิจกรรม	เวลา	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. วิทยากรบรรยาย เรื่องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	10.00-11.00 น.	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	วิทยากร คือ ดร.สมหวัง มหาวัง
2. วิทยากรตอบข้อซักถาม ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกันอภิปรายหาแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	11.00-12.00 น.	1. เพื่อไขข้อสงสัยในระหว่างประชุมเชิงปฏิบัติการ 2. เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	วิทยากร และผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ
3. พักรับประทานอาหารกลางวัน	12.00-13.00 น.		วิทยากร และผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ
4. ร่วมกันสรุปแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	13.00-14.00 น.	เพื่อให้ได้ข้อสรุปแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเสนอชื่อผู้รับผิดชอบในแต่ละแหล่งเรียนรู้	ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ
5. ทำการประชุมกลุ่มย่อยระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย	14.00-15.00 น.	เพื่อชี้แจงให้ผู้ร่วมวิจัยได้ทราบแนวทางและข้อปฏิบัติในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบตลอดจนการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

ในที่สุดที่ประชุมได้สรุป แหล่งเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา แบ่งเป็น 4 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่

แหล่งเรียนรู้ที่ 1 ห้องสมุด คือ มีการจัดหาห้องใหม่ หารูปแบบ ชั้นวางหนังสือใหม่ ติดไฟเพิ่มเพื่อให้ห้องสว่างขึ้น ติดพัดลม และซื้อชั้นวางหนังสือพิมพ์ มีจัดระบบข้อมูลของนักเรียนที่เข้าใช้บริการห้อง เพื่อนับสถิติจำนวนนักเรียน มีการจัดซื้อหนังสือนอกเวลาเพิ่มเติม มีการจัดเวรนักเรียนเพื่อช่วยดูแลห้องในเวลาพักกลางวัน

แหล่งเรียนรู้ที่ 2 ห้องคอมพิวเตอร์ คือ มีการเพิ่มจำนวน คอมพิวเตอร์ ให้มากขึ้น โดยทำเรื่องจำหน่ายคอมพิวเตอร์เก่า แล้วดำเนินการจัดซื้อ คอมพิวเตอร์ใหม่ และจัดห้องคอมพิวเตอร์ให้เป็นสัดส่วน เพิ่มความเร็วระบบอินเตอร์เน็ต ให้มีความเร็วมากขึ้น มีการใช้สัญญาณ Wireless ให้ทั่วถึง ทั้งโรงเรียน มีการจัดเวร นักเรียนเพื่อช่วยดูแลห้องในเวลาพัก

แหล่งเรียนรู้ที่ 3 ห้องพยาบาล คือ มีการเปลี่ยนห้องใหม่ จากอยู่ในห้องเรียนเป็นห้องพยาบาลอย่างเดียว มีการเปลี่ยนเตียงที่นอนใหม่สำหรับคนไข้ โดยจัดซื้อ เตียงจำนวน 1 เตียง และจัดทำเตียงเพิ่มเองอีกจำนวน 2 เตียง มีตู้เย็น มีการจัดเวร นักเรียนเพื่อดูแลห้องพยาบาล และดูแลเพื่อนนักเรียนที่มาใช้บริการห้องพยาบาล มีการเปลี่ยนยาสามัญประจำบ้านใหม่ทุก 3 เดือน (เฉพาะยาที่ใช้เป็นประจำ)

แหล่งเรียนรู้ที่ 4 แหล่งเรียนรู้การเกษตร คือ มีการจัดแปลงสาธิต เกษตรใหม่ให้เป็นระเบียบ ขุดลอกสระน้ำ และดำเนินการเลี้ยงปลาในบ่อ เลี้ยงกบ เลี้ยง สุนัข และเลี้ยงสัตว์ปีก โดยแบ่งให้เป็นสัดส่วนยิ่งขึ้น มีการจัดเวรนักเรียนเพื่อดูแล ความสะอาด และให้อาหารสัตว์

หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการได้มีการประชุมระหว่างผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย โดยมีการประชุมวางแผนในการดำเนินการเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สรุปผลการประชุม ดังนี้ ที่ประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยสรุปแนวคิดสำคัญร่วมกันในการดำเนินการ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านกระบวนการในการวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 - 1.1 ต้องมีการแผนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
 - 1.2 ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนร่วมกัน

ครอบคลุมทุกด้าน

- 1.3 ควรกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาในแต่ละปี ให้ชัดเจน
- 1.4 กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการและการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง
- 1.5 จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
2. ด้านการบริหารจัดการการใช้แหล่งเรียนรู้
 - 2.1 ควรพัฒนาครูที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมให้มีความรู้ในการจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
 - 2.2 ควรให้นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
 - 2.3 โรงเรียนควรให้การสนับสนุนในทุกด้าน
3. ด้านการให้บริการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.1 การให้บริการแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนต้องมีความเสมอภาคทั่วถึง
 - 3.2 กำหนดช่วงเวลาในการให้บริการอย่างชัดเจน
 - 3.3 กำหนดกิจกรรมหลากหลายในการให้บริการโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการให้บริการ
 - 3.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีในโรงเรียนในการศึกษาเรียนรู้ด้วยตัวเอง
 - 3.5 ครูควรใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านทัศนคติผู้บริหารและครู ที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
 - 4.1 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้การสนับสนุนในการพัฒนา
 - 4.2 ครู ควรตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

5. ด้านงบประมาณและการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้

5.1 จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้

5.2 แสวงหาความร่วมมือและระดับทรัพยากรจากชุมชนและองค์กรต่างๆ

5.3 ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

5.4 ประชาสัมพันธ์และให้บริการแก่ชุมชน

จากนั้นจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนนำรายละเอียดโครงการประกอบด้วยโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน แบบแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แบบสังเกตพฤติกรรมการพัฒนา แบบสอบถามระดับการพัฒนาและความพึงพอใจในการพัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของโครงการและเครื่องมือในการประเมินผลปรับแก้เพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์ นำเสนอโครงการเพื่ออนุมัติดำเนินการต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง โดยมีการกำหนดโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อให้ครู ปฏิบัติการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อโครงการ : การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

หลักการและเหตุผลโครงการ : พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 25 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล และแหล่งเรียนรู้การเกษตร อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปฏิบัติจริง และเกิดความใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและให้บริการแก่นักเรียนและชุมชน ซึ่งการจัดโครงการนี้เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะสามารถพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ให้มีศักยภาพ พัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้เรียนรู้โดยการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ตามความต้องการ ความสนใจและความถนัด จนก่อให้เกิดลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ
- 2) เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมและเป็นการศึกษาค้นคว้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2 การดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพียงพอแล้ว จึงได้ดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2557 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2557 ได้ดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1. การกำหนดกิจกรรมและระยะเวลาดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ตาราง 10 กิจกรรมและระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
1. ห้องสมุด	1 ก.ย. 57 – 30 ธ.ค. 57	นางบุษราพร อารมณ	400,000
2. ห้องคอมพิวเตอร์	1 ก.ย. 57 – 30 ธ.ค. 57	นายสาโรช จงหมั่น	40,000
3. ห้องพยาบาล	1 ก.ย. 57 – 30 ธ.ค. 57	นางสาวสุภาพร ทั่นสี	3,000
4. แหล่งเรียนรู้ การเกษตร	1 ก.ย. 57 – 30 ธ.ค. 57	นายอภิสิทธิ์ กิ่งนาคม	20,000

2. การดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยในการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้แต่ละแห่ง มีรายละเอียด ดังนี้

แหล่งเรียนรู้ที่ 1 ห้องสมุด มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

- 1.1 ผู้รับผิดชอบ ขออนุมัติห้องสมุดใหม่ โดยแยกออกจากห้องเรียน ซึ่งได้รับสนับสนุนงบประมาณจากการทำผ้าป่า จึงสร้างห้องสมุดใหม่ งบประมาณ 300,000 บาท
- 1.2 ผู้รับผิดชอบ สำรวจความต้องการหนังสือ
- 1.3 ขออนุมัติจัดซื้อหนังสือ งบประมาณ 50,000 บาท

1.4 จัดซื้อชั้นวางหนังสือพิมพ์ งบประมาณ 500 บาท

1.5 จัดซื้อพัดลมพร้อมติดตั้ง จำนวน 6 ตัว งบประมาณ

15,000 บาท

1.6 จัดซื้อชั้นวางหนังสือ งบประมาณ 15,500 บาท

1.7 จัดซื้อโต๊ะ-เก้าอี้ห้องสมุด จำนวน 1 ชุด งบประมาณ

15,000 บาท

1.8 จัดซื้ออุปกรณ์สำหรับตกแต่งห้องสมุด งบประมาณ

4,500 บาท

1.9 จัดตกแต่งภายในห้องสมุด ให้สะดวก สวยงาม เป็นสัดส่วน และจัดวางชั้นหนังสือใหม่ ให้มีบรรยากาศสำหรับการเข้าไปศึกษาค้นคว้า

1.10 จัดเวรประจำวัน ให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบห้องสมุดใน

เวลาพักกลางวัน

แหล่งเรียนรู้ที่ 2 ห้องคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน

ดังนี้

2.1 ผู้รับผิดชอบ จัดตกแต่งห้องใหม่ให้เป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น และจัดซื้ออุปกรณ์ไม้กวาดและอุปกรณ์ตกแต่งห้อง

2.2 ขออนุมัติจำหน่ายซื้อคอมพิวเตอร์เก่า จำนวน 10 เครื่อง ซึ่งจำหน่ายแล้วได้ เงินจำนวน 15,000 บาท

2.3 ขออนุมัติจัดซื้อคอมพิวเตอร์ใหม่ โดยจัดซื้อคอมพิวเตอร์ มือสอง จำนวน 10 เครื่อง งบประมาณ 50,000 บาท

2.4 ขออนุมัติจัดซื้อระบบ wireless 10 เมกกะไบท์ และระบบ สายแลนดี งบประมาณ 4,000 บาท

2.5 จัดซื้อโปรแกรมสแกนไวรัสตัวใหม่ล่าสุด งบประมาณ 1,000 บาท

2.6 จัดเวรประจำวัน ให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบ ทำความ สะอาดห้องคอมพิวเตอร์

แหล่งเรียนรู้ที่ 3 หอพยาบาล มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

- 3.1 ผู้รับผิดชอบ ขออนุมัติหอพยาบาลใหม่ โดยแยกออกจาก
ห้องเรียน
- 3.2 ผู้รับผิดชอบ จัดตกแต่งห้องใหม่ให้เป็นระเบียบ สะอาด
เรียบร้อยมากยิ่งขึ้น และจัดมุมหนังสือให้ความรู้เกี่ยวกับยา งบประมาณ 500 บาท
- 3.3 จัดซื้อยาสามัญประจำบ้านใหม่ทุก 3 เดือน (เฉพาะยาที่ใช้
เป็นประจำ) งบประมาณ 1,500 บาท ตลอดปีการศึกษา
- 3.4 ขออนุมัติซื้อเตียงไม้ 1 อัน งบประมาณ 1,000 บาท
- 3.5 จัดเวรประจำวัน ให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบ
ทำความสะอาดห้อง พยาบาล และจัดยาให้กับคนไข้

แหล่งเรียนรู้ที่ 4 แหล่งเรียนรู้การเกษตร มีขั้นตอนใน การดำเนินงาน ดังนี้

- 4.1 ผู้รับผิดชอบ ขออนุมัติจัดซื้อดิน และอิฐบล็อก เพื่อจัดทำ
แปลงสาธิตการเกษตรใหม่ งบประมาณ 1,000 บาท
- 4.2 ขออนุมัติขุดลอกสระน้ำ งบประมาณ 1,000 บาท
- 4.3 ขออนุมัติจัดซื้อพันธุ์ปลา และกบ พร้อมด้วยอาหารสัตว์
งบประมาณ 15,000 บาท
- 4.4 ขออนุมัติจัดซื้อวัสดุ เพื่อทำโรงเรือนเลี้ยงสุกร และเลี้ยง
สัตว์ปีก งบประมาณ 3,000 บาท
- 4.5 จัดเวรประจำวัน ให้นักเรียนดูแลรับผิดชอบ
ทำความสะอาด และให้อาหาร

2.3 การนิเทศ ติดตาม

ทำการนิเทศ ติดตาม โดยการให้ความช่วยเหลือแนะนำแนวทาง
ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อให้การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
บ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
มีประสิทธิภาพ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จึงกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงาน โดย
คณะกรรมการประเมินผล จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) นายยวงรัตน์ รั้วไสย
2) นายมนต์ศักดิ์ ยาสาไชย และ 3) นายพายัพ พรหมจรรย์ ดังตาราง 11

ตาราง 11 กำหนดการนิเทศ ติดตาม การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญ
 ราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

แหล่งเรียนรู้ที่ทำการพัฒนา	วัน เดือน ปี ที่เริ่มพัฒนา	กำหนดการ นิเทศ ติดตาม	ผู้รับผิดชอบ	ผู้นิเทศ ติดตาม
1. แหล่งเรียนรู้ที่ 1 ห้องสมุด	1 ก.ย. 57	10 ต.ค. 57, 20 พ.ย. 57, 30 ธ.ค. 57	1. นางบุษราพร อารมณ (ครู) 2. นักเรียนเวรประจำวัน	คณะ กรรมการ
2. แหล่งเรียนรู้ที่ 2 ห้องคอมพิวเตอร์	1 ก.ย. 57	10 ต.ค. 57, 20 พ.ย. 57, 30 ธ.ค. 57	1. นายสาโรช จงหมั่น (ครู) 2. นักเรียนเวรประจำวัน	คณะ กรรมการ
3. แหล่งเรียนรู้ที่ 3 ห้องพยาบาล	1 ก.ย. 57	10 ต.ค. 57, 20 พ.ย. 57, 30 ธ.ค. 57	1. นางสาวสุภาพร ทันลี (ครู) 2. นักเรียนเวรประจำวัน	คณะ กรรมการ
4. แหล่งเรียนรู้ที่ 4 แหล่งเรียนรู้ การเกษตร	1 ก.ย. 57	10 ต.ค. 57, 20 พ.ย. 57, 30 ธ.ค. 57	1. นายอภิสิทธิ์ กิ่งนาคม (ครู) 2. นักเรียนเวรประจำวัน	คณะ กรรมการ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

การติดตามและประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญ
 ราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จาก
 การสอบถามกลุ่มผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 19 สิงหาคม 2557 ณ
 ห้องประชุม โรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง พบว่า กลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมได้รับประโยชน์
 จากการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ จึงได้มีความประสงค์จะเข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้
 ข้อมูลปรากฏ ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

ที่	สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้บริหารโรงเรียน	1	11.11
2	ผู้วิจัย	1	11.11
3	ผู้ร่วมวิจัย	7	77.78
รวม		9	100.00

จากตาราง 12 พบว่า มีผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 9 คน จำแนกสถานภาพได้ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78

3.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นในการดำเนินการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมรายด้าน

รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=9)		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1. เนื้อหาที่ใช้ในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.33	0.24	มาก
2. วิทยากรที่บรรยายให้ความรู้ในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.56	0.41	มากที่สุด
3. สถานที่ที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.61	0.33	มากที่สุด
4. สภาพทั่วไปในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.19	0.27	มาก
รวม	4.39	0.18	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า ระดับความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก คือ ด้านสถานที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ รองลงมาคือ ด้านวิทยากร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพทั่วไป โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นในการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในรายด้านและรายข้อ

ที่	รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=9)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
	เนื้อหาที่ใช้ในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.33	0.24	มาก
1	ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.33	0.50	มาก
2	ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.11	0.33	มาก
3	ความถูกต้องและความเหมาะสมของเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.56	0.53	มากที่สุด
	วิทยากรที่บรรยายให้ความรู้ในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.56	0.41	มากที่สุด
4	ความรู้ความสามารถของวิทยากร	4.44	0.53	มาก
5	ความสามารถในการบรรยายของวิทยากร	4.44	0.53	มาก
6	การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ซักถาม เพื่อเพิ่มพูนความรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
	สถานที่ที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.61	0.33	มากที่สุด
7	ความเหมาะสมของสื่ออุปกรณ์ที่วิทยากรใช้	4.56	0.53	มากที่สุด
8	ความเหมาะสมของสภาพและบรรยากาศของห้องที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.67	0.50	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=9)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
9	สภาพทั่วไปในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.19	0.27	มาก
	ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.11	0.33	มาก
10	ความทั่วถึงและการแจ้งให้ผู้รับการอบรมทราบล่วงหน้าก่อนทำการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.00	0.00	มาก
11	ความสะดวกในการติดต่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.22	0.44	มาก
12	ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้	4.44	0.53	มาก
รวม		4.39	0.18	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า ระดับความคิดเห็นในการดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความคิดเห็นในการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง โคนรวมรายด้าน มีความคิดเห็นในการจัดประชุมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความถูกต้องและความเหมาะสมของเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ด้านวิทยากร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการได้ซักถาม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) ด้านสถานที่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของสภาพและบรรยากาศของห้องที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และด้านสภาพทั่วไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความทั่วถึงและการให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบล่วงหน้าก่อนทำการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

3.2 การดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญ

ราษฎรบำรุง

ระหว่างดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้วิจัยได้สังเกต พฤติกรรมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัยที่รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ในแต่ละห้อง ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎรบำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล และแหล่งเรียนรู้การเกษตร โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่ผู้วิจัย ซึ่งสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสังเกต ดังนี้

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย สังเกตพฤติกรรมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

พฤติกรรม	ค่าทางสถิติ	แปลผล
	\bar{X}	
1. ความสนใจและตั้งใจ	4.50	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.50	มาก
3. การมีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้	4.25	มาก
4. การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดและ การใช้แหล่งเรียนรู้	4.25	มาก
5. การบริหารจัดการและการใช้บริการแหล่งเรียนรู้	3.75	มาก
6. การนิเทศติดตามผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.00	มาก
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้	4.00	มาก
8. การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อการพัฒนา	4.00	มาก
เฉลี่ยรวม	4.16	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า ระดับพฤติกรรมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณาระดับพฤติกรรมในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้เป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสนใจและตั้งใจ และ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารจัดการ และการใช้บริการแหล่งเรียนรู้

จากการดำเนินการประเมินการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
โดยคณะกรรมการประเมินผล จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) นายยวงรัตน์ รั้วไสย
2) นายมนต์ศักดิ์ ยาสาไชย และ 3) นายพ่ายพ์ พรหมจรรย์ ปราบกฏผลการประเมิน ดังนี้
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลการประเมินการดำเนินการพัฒนา
แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง โดยรวม

รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=3)		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1. ห้องสมุด	4.44	0.25	มาก
2. ห้องคอมพิวเตอร์	3.56	0.10	มาก
3. ห้องพยาบาล	4.00	0.00	มาก
4. แหล่งเรียนรู้การเกษตร	4.06	0.19	มาก
โดยรวมรายห้อง	4.01	0.13	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า การดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
บ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายห้อง พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ห้องสมุด รองลงมาคือ แหล่งเรียนรู้การเกษตร และห้องพยาบาล
ตามลำดับ ส่วนห้องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องคอมพิวเตอร์

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลการประเมินการดำเนินการพัฒนา
ห้องสมุด

ที่	ห้องสมุด	ค่าสถิติ (N=3)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.33	0.58	มาก
2	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	4.33	0.58	มาก
3	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.33	0.58	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ที่	ห้องสมุด	ค่าสถิติ (N=3)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
4	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	4.67	0.58	มากที่สุด
5	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	4.33	0.58	มาก
6	ห้องสมุดมีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวมรายด้าน		4.44	0.25	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า ผลการประเมินการดำเนินการพัฒนาห้องสมุดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สภาพอาคารสะอาด ปลอดภัย และห้องสมุดมีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลการประเมินการดำเนินการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์

ที่	ห้องคอมพิวเตอร์	ค่าสถิติ (N=3)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	3.33	0.58	ปานกลาง
2	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	3.33	0.58	ปานกลาง
3	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.00	0.00	มาก
4	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	3.67	0.58	มาก
5	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	3.67	0.58	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ที่	ห้องคอมพิวเตอร์	ค่าสถิติ (N=3)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
6	ห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้	3.33	0.58	ปานกลาง
โดยรวมรายด้าน		3.56	0.10	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่า ผลการประเมินการดำเนินการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ รองลงมา คือ สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย และสภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ และห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลการประเมินการดำเนินการพัฒนาห้องพยาบาล

ที่	ห้องพยาบาล	ค่าสถิติ (N=3)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.33	0.58	มาก
2	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	3.67	0.58	มาก
3	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.33	0.58	มาก
4	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	4.00	0.00	มาก
5	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	3.67	0.58	มาก
6	ห้องพยาบาลมีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้	4.00	0.00	มาก
โดยรวมรายด้าน		4.00	0.00	มาก

จากตาราง 19 แสดงว่า ผลการประเมินการดำเนินการพัฒนา
ห้องพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ที่รับผิดชอบ และบุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกใน
การให้บริการ รองลงมาคือ สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย และห้องพยาบาลมีความ
เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลา
ให้บริการ และสภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลการประเมินการดำเนินการพัฒนา
แหล่งเรียนรู้การเกษตร

ที่	แหล่งเรียนรู้การเกษตร	ค่าสถิติ (N=3)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.33	0.5	มาก
2	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	4.00	0.00	มาก
3	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.67	0.58	มากที่สุด
4	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	4.00	0.00	มาก
5	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	3.67	0.58	มาก
6	แหล่งเรียนรู้การเกษตรมีความเหมาะสมในการแสวงหา ความรู้	3.67	0.58	มาก
โดยรวมรายด้าน		4.06	0.19	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่า ผลการประเมินการดำเนินการพัฒนาแหล่ง
เรียนรู้การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจ
อำนวยความสะดวกในการให้บริการ รองลงมาคือ บุคลากรมีความรู้ความสามารถใน
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ และสภาพอาคารสะอาด ปลอดภัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น และ แหล่งเรียนรู้การเกษตรมีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflect)

ผลการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสะท้อนกลับ ได้จากการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยการสะท้อนกลับดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 73 ชุด ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 ชุด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 36 ชุด และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 36 ชุด และได้รับคืนกลับมา จำนวน 73 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบทดสอบทั้งหมด ได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม มีความสมบูรณ์และความถูกต้องแล้ว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 21

ตาราง 21 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ที่	สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้บริหารโรงเรียน	1	1.38
2	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6	36	49.31
3	ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6	36	49.31
รวม		73	100.00

จากตาราง 21 แสดงว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีจำนวน 73 คน จำแนก

ตามสถานภาพได้ดังนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.38 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 49.31 และเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 49.31

4.1 การวิเคราะห์ความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังปรากฏในตาราง 22

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวม

รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=73)		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1. ห้องสมุด	4.17	0.34	มาก
2. ห้องคอมพิวเตอร์	3.72	0.28	มาก
3. ห้องพยาบาล	3.99	0.28	มาก
4. แหล่งเรียนรู้การเกษตร	4.04	0.45	มาก
โดยรวมรายห้อง	3.98	0.29	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายห้อง พบว่า ห้องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ห้องสมุด รองลงมาคือ แหล่งเรียนรู้การเกษตร และห้องพยาบาล ตามลำดับ ส่วนห้องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ห้องคอมพิวเตอร์

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการ
ห้องสมุดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ที่	ห้องสมุด	ค่าสถิติ (N=73)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่รับผิดชอบ	4.26	0.47	มาก
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.21	0.55	มาก
3	บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ตามสายงานที่รับผิดชอบ	4.07	0.61	มาก
4	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	4.15	0.46	มาก
5	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจ อำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.11	0.61	มาก
6	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	4.14	0.69	มาก
7	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	4.05	0.66	มาก
8	ห้องสมุดมีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้	4.41	0.70	มาก
โดยรวมรายด้าน		4.17	0.34	มาก

จากตาราง 23 แสดงว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้
บริการห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ห้องสมุดมีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้
รองลงมา คือ บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่รับผิดชอบ และบุคลากรมีความรู้
ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
คือ สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการ
ห้องคอมพิวเตอร์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ที่	ห้องคอมพิวเตอร์	ค่าสถิติ (N=73)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่รับผิดชอบ	3.51	0.67	มาก
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	3.62	0.54	มาก
3	บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ตามสายงานที่รับผิดชอบ	3.81	0.49	มาก
4	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	3.68	0.47	มาก
5	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจ อำนวยความสะดวกในการให้บริการ	3.66	0.53	มาก
6	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	3.71	0.70	มาก
7	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	3.97	0.53	มาก
8	ห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหา ความรู้	3.84	0.55	มาก
โดยรวมรายด้าน		3.72	0.28	มาก

จากตาราง 24 แสดงว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้
บริการห้องคอมพิวเตอร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สภาพแวดล้อมสะอาดร่มรื่น รองลงมา คือ
ห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้ และบุคลากรได้รับการสนับสนุน
ให้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตามงานที่รับผิดชอบ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด คือ บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่รับผิดชอบ

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการ
ห้องพยาบาลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ที่	ห้องพยาบาล	ค่าสถิติ (N=73)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่ รับผิดชอบ	3.92	0.64	มาก
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	3.60	0.62	มาก
3	บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ตามสายงานที่รับผิดชอบ	4.10	0.78	มาก
4	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	4.15	0.62	มาก
5	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจ อำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.48	0.5	มาก
6	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	3.63	0.59	มาก
7	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	3.84	0.55	มาก
8	ห้องพยาบาลมีความเหมาะสมในการแสวงหา ความรู้	4.21	0.55	มาก
โดยรวมรายด้าน		3.99	0.28	มาก

จากตาราง 25 แสดงว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้
บริการห้องพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจ
อำนวยความสะดวกในการให้บริการ รองลงมา คือ ห้องพยาบาลมีความเหมาะสมใน
การแสวงหาความรู้ และบุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการ
แหล่งเรียนรู้การเกษตรของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ที่	แหล่งเรียนรู้การเกษตร	ค่าสถิติ (N=73)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่ รับผิดชอบ	4.40	0.85	มาก
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.08	0.88	มาก
3	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	4.01	0.86	มาก
4	บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ตามสายงานที่รับผิดชอบ	4.11	0.77	มาก
5	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจ อำนวยความสะดวกในการให้บริการ	3.79	0.85	มาก
6	สภาพแหล่งเรียนรู้สะอาด ปลอดภัย	4.01	0.86	มาก
7	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	4.11	0.77	มาก
8	แหล่งเรียนรู้การเกษตรมีความเหมาะสมในการ แสวงหาความรู้	3.79	0.85	มาก
โดยรวมรายด้าน		4.04	0.45	มาก

จากตาราง 26 แสดงว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้
บริการแหล่งเรียนรู้การเกษตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงาน
ที่รับผิดชอบ รองลงมา คือ บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้และ
ประสบการณ์ตามสายงานที่รับผิดชอบ และสภาพแวดล้อมสะอาดร่มรื่น ตามลำดับ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ และแหล่งเรียนรู้การเกษตรมีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้

4.2 การประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยพิจารณาจากการเพิ่มจำนวนของผู้ใช้บริการในแต่ละห้อง

ผู้วิจัยและคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ดังนี้

ตาราง 27 เปรียบเทียบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ระหว่างก่อนพัฒนาและหลังการพัฒนาห้องสมุด

	การพัฒนา	รายการพัฒนาด้าน	
		อาคาร สถานที่	รายการหนังสือ
ห้องสมุด	ก่อนการพัฒนา	- ไม่มีห้องสมุด ใช้พื้นที่ว่างหลังห้องเรียนแต่ละห้องจัดเป็นมุม	- มีหนังสือเรียน - มีแบบฝึกหัด
	หลังการพัฒนา	- สร้างห้องสมุดใหม่จากงบประมาณเงินผ้าป่า - จัดซื้อชั้นวางหนังสือ - ซื้อชั้นวางหนังสือพิมพ์ - ติดไฟเพิ่ม และติดพัดลม - จัดซื้อโต๊ะ-เก้าอี้	- มีหนังสือเรียน - คู่มือครู - มีหนังสืออ่านนอกเวลา

จากตาราง 27 พบว่า ห้องสมุดก่อนพัฒนา ไม่มีห้องสมุด ใช้พื้นที่ว่างในห้องเรียน และมีแค่หนังสือเรียนและแบบฝึกหัด ส่วนห้องสมุดหลังพัฒนา ได้มีการสร้างห้องสมุดขึ้นมาใหม่โดยได้รับงบประมาณ จากเงินผ้าป่า และมีการจัดซื้อวัสดุ-อุปกรณ์ต่างๆ เข้าห้องสมุด

ตาราง 28 เปรียบเทียบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง
ระหว่างก่อนพัฒนาและหลังการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์

	การพัฒนา	รายการพัฒนาด้าน	
		คอมพิวเตอร์	อินเทอร์เน็ต
ห้องคอมพิวเตอร์	ก่อนการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - มีคอมพิวเตอร์รุ่นเก่า จำนวน 10 เครื่อง (ใช้งานได้จริง 5 เครื่อง) - มีโน้ตบุ๊ก (งบ SP2) จำนวน 10 เครื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้อินเทอร์เน็ต ดาวเทียม IP STAR
	หลังการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายคอมพิวเตอร์เก่าจำนวน 10 เครื่อง - มีการจัดซื้อคอมพิวเตอร์มือสอง จำนวน 10 เครื่อง - มีโน้ตบุ๊ก จำนวน 10 เครื่อง - จัดซื้อโปรแกรมสแกนไวรัส 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งระบบ wireless 10 เมกกะไบท์ - ติดตั้งระบบสายแลนค์

จากตาราง 28 พบว่า ห้องคอมพิวเตอร์ก่อนพัฒนา มีคอมพิวเตอร์ และโน้ตบุ๊กที่ใช้งานได้จริง จำนวน 15 เครื่อง ระบบอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียม ส่วนห้องคอมพิวเตอร์หลังพัฒนา ได้มีการจำหน่ายคอมพิวเตอร์เก่า และจัดซื้อคอมพิวเตอร์มือสอง มีคอมพิวเตอร์และโน้ตบุ๊กที่ใช้งานได้จริง จำนวน 20 เครื่อง จัดซื้อโปรแกรมสแกนไวรัส และติดตั้งระบบ wireless 10 เมกกะไบท์ พร้อมติดตั้งระบบสายแลนค์

ตาราง 29 เปรียบเทียบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง
ระหว่างก่อนพัฒนาและหลังการพัฒนาห้องพยาบาล

	การพัฒนา	รายการพัฒนาด้าน	
		ยา เวชภัณฑ์	สถานที่
ห้องพยาบาล	ก่อนการพัฒนา	มียาสามัญประจำบ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีห้องเป็นสัดส่วนใช้มุมของห้องเรียน - มีเตียงพยาบาล จำนวน 1 เตียง - มีตู้ยาสามัญ ขนาดเล็ก
	หลังการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดซื้อยาสามัญประจำบ้านใหม่ทุก 3 เดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขออนุมัติห้องพยาบาลใหม่ โดยแยกออกจากห้องเรียน - จัดซื้อตู้ยาสามัญประจำบ้านใหม่ - ซื้อเตียงไม้ 1 อัน และจัดทำเตียงไม้เพิ่มจำนวน 2 อัน

จากตาราง 29 พบว่า ห้องพยาบาลก่อนพัฒนา ไม่มีห้องเป็นสัดส่วนใช้มุมห้องเรียนเป็นห้องพยาบาล มีตู้ยาสามัญประจำบ้านขนาดเล็ก และมีเตียงพยาบาลจำนวน 1 อัน ส่วนห้องพยาบาลหลังพัฒนา ได้มีการขออนุมัติห้องพยาบาลใหม่ โดยแยกออกจากห้องเรียน ซื้อตู้ยาสามัญประจำบ้านใหม่ ซื้อเตียงไม้ 1 อัน และจัดทำเตียงไม้เพิ่มจำนวน 2 อัน

ตาราง 30 เปรียบเทียบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง
ระหว่างก่อนพัฒนาและหลังการพัฒนาแหล่งเรียนรู้การเกษตร

แหล่งเรียนรู้ การเกษตร	การพัฒนา	รายการพัฒนา
	ก่อนการพัฒนา	- บริเวณทำแปลงสาธิตการเกษตรเป็นพื้นที่ว่าง - สระน้ำและบ่อเลี้ยงกบขุดตัน ตื้นเขิน
	หลังการพัฒนา	- จัดซื้อดิน และอิฐบล็อก เพื่อจัดทำแปลงสาธิต การเกษตรใหม่ให้เป็นสัดส่วน - ขุดลอกสระน้ำ และบ่อเลี้ยงกบ - จัดซื้อพันธุ์ปลา และกบ พร้อมด้วยอาหารสัตว์ - จัดซื้อวัสดุ เพื่อทำโรงเรือนเลี้ยงสุกร และเลี้ยงสัตว์ปีก

จากตาราง 30 พบว่า แหล่งเรียนรู้การเกษตรก่อนพัฒนา มีพื้นที่ว่าง มีสระน้ำ และบ่อเลี้ยงกบที่ขุดตันและตื้นเขิน ส่วนแหล่งเรียนรู้การเกษตรหลังพัฒนา ได้มีการจัดซื้อดิน และอิฐบล็อก เพื่อจัดทำแปลงสาธิตการเกษตรใหม่ให้เป็นสัดส่วน ขุดลอก สระน้ำ และบ่อเลี้ยงกบ จัดซื้อพันธุ์ปลา กบ และจัดซื้อวัสดุ เพื่อทำโรงเรือนเลี้ยงสุกร และเลี้ยงสัตว์ปีก

จากผลการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ผู้วิจัยได้สำรวจสถิติการเข้าใช้บริการแหล่งเรียนรู้แต่ละแห่ง ผลปรากฏดังตาราง 31

ตาราง 31 เปรียบเทียบสถิติการเข้าใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ในระยะเวลา 1 เดือน
ก่อนและหลังพัฒนาแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	จำนวนก่อน ศึกษา (คน)	จำนวนหลัง ศึกษา (คน)	เพิ่มขึ้น (คน)	เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

1. ห้องสมุด	20	109	89	445.00
2. ห้องคอมพิวเตอร์	13	32	19	146.15
3. ห้องพยาบาล	7	30	23	328.57
4. แหล่งเรียนรู้การเกษตร	10	83	73	730.00

จากตาราง 31 สถิติการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้แต่ละแห่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

4.3 การประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยพิจารณาจากการนิเทศภายในของแหล่งเรียนรู้แต่ละห้อง

จากการที่ผู้วิจัยและคณะครูได้ปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรมตามกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ แนวทางพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทำการประชุมย่อยหลายๆ ครั้ง ทำให้ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ข้อแตกต่างที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคของการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้วิจัยและคณะจึงได้ดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2557 - 30 ธันวาคม 2557 ตามที่กล่าวมา เมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ทำการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และได้ทำการสะท้อนผลจากการนิเทศ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชักถาม ความรู้สึกที่มีต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในครั้งนี้ ขอยกตัวอย่างการสัมภาษณ์มา ดังต่อไปนี้

4.3.1 ห้องสมุด

“...ห้องสมุดของโรงเรียนมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการแยกห้องสมุดออกจากห้องเรียน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ทำให้การให้บริการของห้องสมุดสะดวกขึ้นกว่าเดิม...”

(ยวงรัตน์ รัฐไสย. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 2557)

“...ห้องสมุดมีหนังสือเพิ่มมากขึ้น เพียงพอต่อการให้บริการแก่นักเรียน การจัดบรรยากาศในห้องสะดวกดีเหมาะแก่การศึกษาค้นคว้า...”

(บุษราพร อารมณ. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนในการศึกษาค้นคว้า ทั้งในเวลาปกติ และในเวลาว่างหรือทุกเที่ยง นักเรียนสามารถใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ได้ ตลอดเวลา พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดให้บริการอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี...”

(ณิชาภัทร หลักงาม. นักเรียนชั้น ป.6. สัมภาษณ์, 2557)

4.3.2 ห้องคอมพิวเตอร์

“...หลังการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องคอมพิวเตอร์ ได้รับการพัฒนาให้มีระบบการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการจัดระบบการ ให้บริการเป็นระบบสะดวกมากขึ้น...”

(พ่ายพ พรหมจรรย์. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...ครู เปิดห้องคอมพิวเตอร์ ให้ใช้เพราะครูมีเวลามากำกับดูแลจะ เปิด-ปิด เป็นเวลาทำให้ใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างเต็มที่...”

(สาโรจ จงหมั่น. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...ห้องคอมพิวเตอร์สามารถให้บริการแก่นักเรียนในการศึกษาค้นคว้าได้...”

(ขวัญจิรา ลูกคำ. นักเรียนชั้น ป. 5. สัมภาษณ์, 2557)

“...นักเรียนมีความสนใจและใช้ห้องคอมพิวเตอร์ ในการศึกษาค้นคว้าเป็นจำนวนมาก...”

(พิทวัส ภูคำวงศ์. นักเรียนชั้น ป. 4. สัมภาษณ์, 2557)

“...ชอบเรียนวิชาคอมพิวเตอร์มากเพราะสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตัวเองได้อย่างหลากหลายจากอินเทอร์เน็ต...”

(กิตติยาภรณ์ สาโร. นักเรียนชั้น ป. 6. สัมภาษณ์, 2557)

4.3.3 ห้องพยาบาล

“...ห้องพยาบาลมีความเป็นระเบียบมากขึ้น เป็นสัดส่วน สะอาด เรียบร้อยมากขึ้น ห้องกว้างขวางขึ้น มีการจัดเวรนักเรียนมาทำความสะอาด...”

(สุภาพร ทันลี. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...มีเตียงใหม่ มีตู้เย็น และมีนักเรียนมาใช้บริการมากขึ้น...”

(กรพินธ์ ช้างสาร. นักเรียนชั้น ป. 6. สัมภาษณ์, 2557)

“...ตอนพักเที่ยงมีการจัดนักเรียนมาดูแล และเป็นเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาลช่วยครูที่รับผิดชอบห้องพยาบาล...”

(อรัญรักษ์ สุขสำราญ. นักเรียนชั้น ป. 4. สัมภาษณ์, 2557)

4.3.4 แหล่งเรียนรู้การเกษตร

“...แหล่งเรียนรู้การเกษตรมีความเป็นสัดส่วนมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย แปลงสาธิตการเกษตร การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ เลี้ยงสุกร เป็นต้น ทำให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าให้นักเรียนมากขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างรายได้ให้นักเรียน ...”

(มนต์ศักดิ์ ยาสาไชย. ครู. สัมภาษณ์, 2557)

“...แหล่งเรียนรู้การเกษตร ทำให้มีรายได้ระหว่างเรียน นำศึกษาเรียนรู้ และฝึกให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย...”

(เจตติลภ พิมภักดี. นักเรียนชั้น ป. 6. สัมภาษณ์, 2557)

“...นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน และฝึกฝนให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ รู้จักหลักเศรษฐกิจพอเพียง...”

(อาทิตยา กางแก้ว. นักเรียนชั้น ป. 5. สัมภาษณ์, 2557)

ฯลฯ

จากการนำระบบบริหารจัดการและประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ติดตามและประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง พบว่า สามารถนำไปใช้ได้จริง บรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอแล้วข้างต้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ระบบติดตามและประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 นี้มีประสิทธิภาพ

สรุปการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง

ในวงรอบที่ 1

การดำเนินกิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ทั้ง 4 จุด คือ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล และแหล่งเรียนรู้การเกษตร โดยใช้แนวทางในการพัฒนา กิจกรรม การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ และติดตาม ซึ่งได้มีการดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด พบว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ที่ประสบผลสำเร็จ โดยมีทีมงานที่รับผิดชอบสามารถดำเนินการได้ทันเวลา ห้องสมุด มีการจัดหาห้องใหม่ หารูปแบบชั้นวางหนังสือใหม่ติดไฟเพิ่มเพื่อให้ห้องสว่างขึ้น และ ซื้อ ชั้นวางหนังสือพิมพ์ มีจัดระบบข้อมูลของนักเรียนที่เข้าใช้บริการห้อง เพื่อนับสถิติ จำนวนนักเรียน มีการจัดซื้อหนังสือนอกเวลาเพิ่มเติม มีการจัดเวรนักเรียนเพื่อช่วยดูแล ห้องในเวลาพักกลางวัน ห้องคอมพิวเตอร์ มีการเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น โดยการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ใหม่ และจัดห้องคอมพิวเตอร์ให้เป็นสัดส่วน เพิ่มความเร็วระบบ อินเทอร์เน็ตให้มีความเร็วมากขึ้น มีการใช้สัญญาณ Wireless ให้ทั่วถึงทั้งโรงเรียน มีการจัด เวรนักเรียนเพื่อช่วยดูแลห้องในเวลาพัก ห้องพยาบาล มีการเปลี่ยนห้องใหม่ จากอยู่ใน ห้องเรียนเป็นห้องพยาบาลอย่างเดียว มีการเปลี่ยนเตียง ที่นอนสำหรับคนไข้ มีการจัดเวร นักเรียน เพื่อดูแลห้องพยาบาล และดูแลเพื่อนนักเรียนที่มาใช้บริการห้องพยาบาล มีการ ซื้อยาเปลี่ยนยาใหม่ทุก 3 เดือน ซื้อตุ้มยาใหม่ และแหล่งเรียนรู้การเกษตร คือ มีการจัด แปลงสาธิตเกษตรใหม่ให้เป็นระเบียบ ขุดลอกสระน้ำ และดำเนินการเลี้ยงปลาในสระ เลี้ยงกบ เลี้ยงสุกร และเลี้ยงสัตว์ปีก โดยแบ่งให้เป็นสัดส่วนยิ่งขึ้น มีการจัดเวรนักเรียน เพื่อดูแลความสะอาด และให้อาหารสัตว์ ดังนั้นจึงทำให้มีผู้เข้ามาใช้บริการแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ เพิ่มขึ้น โดยดูได้จากสถิติการเข้าใช้ ดังตาราง 31 และส่วนห้องคอมพิวเตอร์ พบว่า ห้องคอมพิวเตอร์ มีระดับความพึงพอใจและสถิติการเข้าใช้เพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ซึ่งจะ ดำเนินปรับปรุงและพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ผลการสะท้อนการปฏิบัติงานตาม แผนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีดังนี้

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจเกิดแรงบันดาลใจ ในการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่ในแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ มีอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีการซื้ออุปกรณ์ใหม่ๆ มาใช้เพิ่มเติม ได้รับการ ตกแต่งให้สวยงาม มีมุมหนังสือ มีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย เป็นสัดส่วน เสริมสร้าง บรรยากาศแห่งการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น มีระบบการบริหารจัดการที่ดีขึ้น มีเวรประจำวันคอย ดูแลรักษาความสะอาด และช่วยในการให้บริการผู้ที่เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ ทำให้มี ผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้แต่ละแหล่งมากยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่จะนำไปแก้ไขใน วงรอบที่ 2 คือ ห้องคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้รับการประเมินความพึงพอใจน้อยที่สุด และมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้น น้อยที่สุด ดังแสดงในตาราง 31 ดังนั้นเพื่อให้มีผู้มาใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์มากขึ้น

จึงต้องมีการปรับปรุงพัฒนาตกแต่งห้องคอมพิวเตอร์ให้มีคอมพิวเตอร์มากขึ้น มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ดีขึ้น น่าสนใจ นำเข้าใช้บริการศึกษาค้นคว้า และมีความสะอาดเรียบร้อยมากขึ้น ในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง

ขั้นการวางแผน (Planning)

จากผลสรุปการดำเนินการในวงรอบที่ 1 ผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง พบว่า ห้องคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้รับการประเมินความพึงพอใจ และมีผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ปรึกษารื้อกัน เพื่อหาแนวทางและกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้สำเร็จลุล่วง ในวันที่ 9 มกราคม 2558 และที่ประชุมมีมติร่วมกันว่า จะใช้แนวทาง 2 แนวทาง คือ ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาตกแต่งคอมพิวเตอร์ให้นำสนใจ มีความสะอาดเรียบร้อยมากขึ้น ขออนุมัติจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม ปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ต และการนิเทศ ติดตามผลการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์

2. แนวทางการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

1. ดำเนินการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ ตามมติที่ประชุม ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1.1 เพิ่มงบประมาณในการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์
- 1.2 ปรับปรุงตกแต่งห้องใหม่
- 1.3 มีการติดพัดลมเพิ่มเพื่อให้ห้องโล่งเย็นสบาย
- 1.4 มีการจัดเวรประจำวัน เพื่อให้บริการและดูแลทำความสะอาด

1.5 ขออนุมัติจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอแก่นักเรียน และได้เข้าใช้บริการให้มากขึ้น

1.6 ขออนุมัติปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ต ให้มีความเร็วสูงขึ้น

1.7 รณรงค้ให้มีผู้มาเข้าใช้ห้องคอมพิวเตอร์มากขึ้น โดยการให้นักเรียนค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต

2. การนิเทศ ติดตาม

ทำการนิเทศ ติดตามในวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ เป็นกิจกรรมการนิเทศที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีปัญหาพร้อมแนะนำแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การอภิปราย เพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกลุ่มผู้นิเทศและผู้ร่วมวิจัยให้การแนะนำช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้การนิเทศชี้แนะเป็นรายบุคคล และกลุ่มย่อย ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการประสบผลสำเร็จ และมีคุณภาพ เพื่อให้การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จึงกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานโดยคณะกรรมการประเมินผล จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) นายยวงรัตน์ รัฐไสย 2) นายมนต์ศักดิ์ ยาสาไชย และ 3) นายแพทย์พรหมจรรย์ ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ดังตาราง 32

ตาราง 32 กำหนดการนิเทศ ติดตาม การดำเนินการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์

แหล่งเรียนรู้ที่ทำการพัฒนา	วัน เดือน ปี ที่เริ่มพัฒนา	กำหนดการนิเทศ ติดตาม	ผู้รับผิดชอบ	ผู้นิเทศติดตาม
แหล่งเรียนรู้ที่ 2 ห้องคอมพิวเตอร์	9 ม.ค. 58	23 ม.ค. 58, 30 ม.ค. 58, 6 ก.พ. 58	1. นายสาโรช จงหมั่น (ครู) 2. นักเรียนเวรประจำวัน	คณะกรรมการ

3. ผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

จากการนิเทศ ติดตาม ผู้วิจัยให้คำแนะนำ และร่วมคิดร่วมแก้ปัญหา กับผู้ร่วมวิจัยในการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ดังผลการประเมิน ปรากฏดังตาราง 33

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลการประเมินการดำเนินการพัฒนา ห้องคอมพิวเตอร์ ในวงรอบที่ 2

ที่	ห้องคอมพิวเตอร์	ค่าสถิติ (N=3)		แปล ความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.67	0.58	มากที่สุด
2	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	4.00	0.00	มาก
3	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.67	0.58	มากที่สุด
4	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	4.33	0.58	มาก
5	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	4.33	0.58	มาก
6	ห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวมรายด้าน		4.44	0.25	มาก

จากตาราง 33 แสดงว่า ผลการประเมินการดำเนินการพัฒนา ห้องคอมพิวเตอร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ รับผิดชอบ บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ และห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ สภาพอาคารสะอาด ปลอดภัย

ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 โดยใช้วิธีการปรับปรุง

พัฒนาตกแต่งคอมพิวเตอร์ให้น่าสนใจ มีความสะอาดเรียบร้อยมากขึ้น ขออนุมัติจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม ปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ต ตามแนวทางการนิเทศ ติดตาม และประเมินความพึงพอใจ ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและทีมงาน สามารถดำเนินการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการได้สำเร็จ จากแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามความพึงพอใจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ห้องคอมพิวเตอร์มีคนเข้าใช้บริการมากขึ้น

ตาราง 34 เปรียบเทียบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง
ระหว่างวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 ห้องคอมพิวเตอร์

	การพัฒนา	รายการพัฒนาด้าน	
		คอมพิวเตอร์	อินเทอร์เน็ต
ห้องคอมพิวเตอร์	วงรอบที่ 1	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายคอมพิวเตอร์ เก้าจำนวน 10 เครื่อง - มีการจัดซื้อ คอมพิวเตอร์มือสอง จำนวน 10 เครื่อง - มีเน็ตบูค จำนวน 10 เครื่อง - จัดซื้อโปรแกรม สแกนไวรัส 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งระบบ wireless 10 เมกกะไบท์ - ติดตั้งระบบ สายแลนด์
	วงรอบที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณเพิ่มเติม - มีการจัดซื้อ คอมพิวเตอร์มือสอง จำนวน 5 เครื่อง - จัดซื้อโปรแกรม สแกนไวรัส - ติดพัดลมเพิ่มเติม 	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งระบบ wireless 30 เมกกะไบท์

จากตาราง 34 พบว่า การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์วงรอบที่ 1 ได้มี

การจำหน่ายคอมพิวเตอร์เก่า และจัดซื้อคอมพิวเตอร์มือสอง ซื่อโปรแกรมสแกนไวรัส และติดตั้งระบบ wireless 10 เมกกะไบท์ พร้อมติดตั้งระบบสายแลนค์ ส่วนการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์วงรอบที่ 2 ได้ของบประมาณเพิ่มเติม จัดซื้อคอมพิวเตอร์มือสองจำนวน 5 เครื่อง ซื่อโปรแกรมสแกนไวรัส ติดพัดลมเพิ่มเติม และเพิ่มระบบ wireless 30 เมกกะไบท์

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล หลังการพัฒนาในวงรอบที่ 2

ที่	ห้องคอมพิวเตอร์	ค่าสถิติ (N=73)		แปลความ
		\bar{X}	S.D.	
1	บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่รับผิดชอบ	3.93	0.69	มาก
2	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.12	0.67	มาก
3	บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตามสายงานที่รับผิดชอบ	4.05	0.37	มาก
4	บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ	4.52	0.50	มากที่สุด
5	บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.60	0.52	มากที่สุด
6	สภาพห้องสะอาด ปลอดภัย	4.10	0.30	มาก
7	สภาพแวดล้อมสะอาด ร่มรื่น	4.14	0.35	มาก
8	ห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้	4.21	0.44	มาก
โดยรวมรายด้าน		4.21	0.24	มาก

จากตาราง 35 แสดงว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ

บุคลากรที่รับผิดชอบมีมนุษยสัมพันธ์และเต็มใจอำนวยความสะดวกในการให้บริการ รองลงมา คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาให้บริการ และห้องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรเพียงพอและตรงต่อสายงานที่รับผิดชอบ

จากการประเมินผล การพิจารณาแหล่งเรียนรู้โดยพิจารณาการเพิ่มจำนวนของผู้ใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์ หลังการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ผลปรากฏดังตาราง 36

ตาราง 36 เปรียบเทียบสถิติการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ในระยะเวลา 1 เดือน ก่อนและหลังพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ ในวงรอบที่ 2

แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	จำนวนก่อน ศึกษา (คน)	จำนวนหลัง ศึกษา (คน)	เพิ่มขึ้น (คน)	เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
ห้องคอมพิวเตอร์	32	102	70	218.75

จากตาราง 36 สถิติการเข้าใช้ห้องคอมพิวเตอร์ หลังการพัฒนาในวงรอบที่ 2 มีผู้เข้าใช้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 จำนวน 70 คน คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 218.75 สรุปได้ว่า การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

สรุปผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

จากการสรุปผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ผลการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและทีมงาน มีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านคำเจริญราษฎร์บำรุง ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาปรับปรุงตกแต่งห้องคอมพิวเตอร์ให้เป็นที่น่าพอใจและเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน มีคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า มีระบบอินเทอร์เน็ตที่เร็วขึ้น และตอบสนองความต้องการของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมาใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์มากขึ้นเช่นกัน อย่างไรก็ตามในการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์สามารถพัฒนาได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและคณะครูในโรงเรียน แต่อย่างไรก็ตาม

การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ตลอดจนพัฒนาให้เป็นงานตามปกติ และควรคำนึงถึงแหล่งเรียนรู้ในส่วนอื่นๆ ของโรงเรียน ให้ทั่วถึง ควรมีการจัดระบบควบคุมดูแล และพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น การพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ จึงต้องวางแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาต่อไป และมีการนิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี